

C. STRATEEGIA MEEDE⁷

1. Meetme nimetus
Meede 3 – AKTIIVNE JA HARITUD KÜLA ehk jäämine, tulemine, sulandumine
2. Meetme eesmärk
<p>Meetme üldiseks eesmärgiks on elukvaliteedi tõstmisele ja arendamisele kaasaaitamine Saare maakonnas, aidates kaasa maaelu arenguks sobilike tingimuste loomisele läbi omaalgatuse, koostöötahte, sotsiaalsete suhete tugevdamise, külaelu planeerimise ning maaelu kitsaskohtade vähendamise.</p> <p>Meetme edukal ellurakendamisel tugevneb kogukondade vaheline ja –sisene suhtlus, läbi elukeskkonna kvaliteedi tõstmise areneb sotsiaalne infrastruktuur ning paranevad vaba aja veetmise võimalused jm.</p> <p>Meetme rakendamine aitab kaasa:</p> <ul style="list-style-type: none">
- maapiirkondade elukvaliteedi tõstmisele ja arendamisele;
- külade elukeskkonna ning kultuuripärandi säilimisele, taastamisele ning kvaliteedi tõstmisele; sotsiaalse infrastruktuuri arendamisele;
uudsete lahenduste leidmisele läbi erinevate teenuste kättesaadavuse parandamise;
maaelu kitsaskohtade lahendamisele, loomaks paremaid eeldusi ja võimalusi maale jäämiseks; maaelu noorte ootustele vastuvõetavamaks muutmisel. <p><u>Spetsiifilised eesmärgid:</u></p> <ul style="list-style-type: none">
- on loodud eeldused ja võimalused külaelu jätkusuutlikuks planeerimiseks ja plaanide elluviimiseks;
- on loodud eeldused küla jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- on loodud eeldused küla või piirkonna identiteedi hoidmiseks;
- on käivitatud piirkonna vajadustele vastavad kogukonnateenused;
- külaelaniku toimetuleku võimalused on paranenud;
- külad on heakorrastatud.. <p>Piirkonnale vajalike kogukonnateenuste ning kaugtöö käivitamise abil luuakse tingimused maapiirkonna ettevõtluse ja elukvaliteedi kasvuks ning paranevad sotsiaalselt vähem soodsates oludes olevate inimeste</p>

töötingimuste erisusi arvestavad töötamise võimalused.

Kokkuvõtvalt suurendab meede tegevuspiirkonna atraktiivsust ja vähendab siit ära kolimise tõenäosust.

3. Toetatavad tegevused ⁸

Meede viiakse ellu järgmiste tegevuste kaudu:

- **Tegevus 3.1. – Küla arengukava koostamise toetamine** – toetatakse arengukava koostamiseks vajalikke tegevusi – ruumide ja tehnika rent, nõustaja kasutamine, koolituse ostmine.
- **Tegevus 3.2. – Kogukonna sisese ja kogukondade vahelise suhtlemise infrastruktuuri ja vajaliku tehnilise baasi loomise toetamine** – toetab turvalisust, koostööd, suhtlemist, eneseharimist, kohalikku ettevõtlust, sh käsitööd, kohaliku toodangu realiseerimist jmt.
- **Tegevus 3.3. – Tegevuspiirkondade vahelise kogemuste vahetamise ja koostöö edendamise toetamine** ja elukestva õppe võimaluste loomine ja tagamine külainimestele (rahvakooli printsiibil).
- **Tegevus 3.4. – Külakeskuste (-platside) loomine ja kordategemine**, sh tühjade hoonete kasutusele võtmine avalikes huvides.
- **Tegevus 3.5. – Ajaloopärandi ja traditsioonide uurimine** ning nende taastamine: paikkonna / valdkonna ajaloo uurimine, säilitamine ja eksponeerimine (sh kohalike muuseumide rajamine)
- **Tegevus 3.6. – Küla või piirkonna sotsiaalse infrastruktuuri objektide loomine**, taastamine, edendamine. Tegevuse raames toetatakse sotsiaalühistute loomist, näiteks lasteaiad, huvikeskused, õpperingid, päästkeskused (tule-, tormi jne kahjude kõrvaldamine ja ennetamine), muude kohalike teenuste arendamine.
- **Tegevus 3.7. – Kaugtööks** eelduste ja võimaluste loomine ja arendamine. Tegevuse raames toetatakse kaugtöö suurema osakaalu saavutamisele suunatud tegevusi, näiteks tänase olukorra analüüs, valdkonna alane koolitamine, kaugtöökeskuste või kaugtööpunktide loomine, võimaluste populariseerimine jmt.
- **Tegevus 3.8 – Traditsioonilise oskusteabe säilitamise ja rakendamise toetamine.** Toetatakse algatusi, mis on suunatud piirkonnale omase loodus- ja kultuuripärandi ning oskusteabe säilitamisele või kasutusele võtmisele.
- **Tegevus 3.9. – Heakorra parandamine.** Tegevuse eesmärk on paikkonna atraktiivsuse säilitamine ja tõstmine, selle väärtustamine ja tutvustamine. Tegevuse raames toetatakse avalikes huvides heakorra parandamisele ja maastikuhooldusele suunatud tegevusi, näiteks talgutoetus (sh tehnika rent, toitlustamine jmt).

Toetatavad kulud:

Toetatava tegevuse **abikõlblikud kulud** on Põllumajandusministri 27.09.2010 määrusest nr. 92

tulenevad abikõlblikud kulud, mis on vajalikud toetatava tegevuse elluviimiseks sh:

- avalikuks kasutamiseks mõeldud hoone ehitamine, rekonstrueerimine ja parendamine;
- investeeringuobjektiga kaasnev ettevalmistav töö sh. ehituslik projekteerimine, projekteerimiseks vajalik detailplaneering, ehitusgeoloogiline ja -geodeetiline töö, keskkonnamõju hindamine jm;
- kavandatava ehitustöö üle „Ehitusseaduse“ alusel kehtestatud korras omanikujärelevalve teostamine, muinsuskaitsejärelevalve ja teiste valdkondade järelevalve tegemine;
- infrastruktuur- elektrivarustuse, veevarustuse, kanalisatsiooni ja telekommunikatsiooni investeeringud ;
- info ja -kommunikatsioonitehnoloogia soetamise ja käikulaskmise kulud;
- siseriikliku ja rahvusvahelise koostööga seotud kulud sh. transport, majutus-, toitlustus;
- siseriikliku ja rahvusvahelise koostööga seotud külaliste vastuvõtmisega seotud kulud sh. osalevate külaliste sõidukulud Saaremaale ja tagasi, transpordi- ja majutuskulud;
- projekti kontekstis olulise tähtsusega konsultatsiooni- ja koolitusteenused, ruumide ja tehnika rent;
- projekti juhtimise kulud MTÜ-dele ja SA-dele kuni 20% ulatuses projekti abikõlblikest kuludest (Nn pehmete tegevuste abikõlblikest kuludest);
- projekti kontekstis olulise tähtsusega teenuste ja väikevahendite (kasutusajaga vähemalt 5 aastat) ostmine;
- küla või piirkonna arengukava koostamiseks vajalikud tegevused- ruumide ja tehnika rent, nõustaja kasutamine, koolituse ostmine;
- kogukonnateenuste osutamiseks ja kaugtöövõimaluste loomiseks vajalikud investeeringud;
- kaugtöö teostamiseks vajaliku tehnika ja tehnoloogia soetamise ja käikulaskmise kulud sh. tarkvara ja tarkvarateenuste ost;
- kogukonnateenuste osutamiseks vajaminevate põhi- ja väikevahendite (kasutusajaga vähemalt 5 aastat) ning seadmete ja tehnoloogia soetamis-, paigaldamis- ja käikulaskmise kulud;
- mootorsõiduki soetamise kulu vastavalt taotlemise hetkel kehtivatele toetuse jagamist reguleerivatele normatiivaktidele;
- avalikuks kasutamiseks mõeldud väikeobjektide väljaarendamine ja neile lisaväärtuse andmine näiteks külaplatsid, matkarajad, loodus- ja kultuurimälestised, ajaloolised kujunduselemendid ning nende korrastamine ja tähistamine;
- tugiinfrastruktuuri väljaarendamisega seotud kulud näit. juurdepääsuteed, parkimiskohad, viidad ning sanitaar- ja jäätmehooldustingimuste täitmisega seotud kulud;
- traditsioonilise kohaliku oskusteabe edasiandmisega ja rakendamisega seotud kulud näit. töötubade (värkstubade) loomise ja sisustamisega seotud kulud;

- piirkonnaspetsiifiliste, traditsioone loovate regulaarürituste käivitamise ja edasiarendamisega seotud kulud;
- turundustegevus kogukonnateenuste arendamiseks;
- infokandjate, jaotusmaterjalide valmistamise, kujundamise ja avaldamisega seotud kulud;
- veebilehe, e-turundusmaterjalide (sh. võõrkeelse) koostamise, kujundamise, programmeerimise ja tõlkimisega seotud kulud;
- info kogumise, talletamise ja töötlemise tehnoloogiate ost või kapitalirent, samuti kaasneva tarkvara hankimisega seotud kulud;
- siseriikliku ja rahvusvahelise koostööga, kogemuste vahetamisega seotud kulud sh. transport, majutus-, toitlustus;
- siseriikliku ja rahvusvahelise koostööga, kogemuste vahetamisega seotud külaliste vastuvõtmisega seotud kulud sh. osalevate külaliste sõidukulud Saaremaale ja tagasi, transpordi- ja majutuskulud;
- käsundus või töövõtulepingu alusel makstavad koolitus- ja konsultatsioonitasud;
- talgutöödega seotud kulud, sh. toitlustamine, tehnika rent, majutus;
- kulud, mis on seotud toetuse sümboolika kasutamisega.

Mittetoetatavad kulud:

Kulud, mis **ei ole abikõlblikud**, on toodud Põllumajandusministri 27.09.2008 määruses nr.92 ja/või teistes kehtivates toetuse jagamist reguleerivates normatiivaktides.

- I. juhul, kui taotleja on **käibemaksukohuslane**, moodustavad toetatava tegevuse abikõlbliku kulu tegevuse või investeeringuobjekti käibemaksuta maksumus, mis koosneb investeeringuobjekti väljavalitud käibemaksuta hinnapakkumise maksumusest, taotleja mitterahalisest omafinantseeringust ning abikõlbliku tegevuse või investeeringuobjekti tähistamiseks vajaliku sümboolika käibemaksuta maksumusest;
- II. juhul, kui taotleja **ei ole käibemaksukohuslane**, moodustavad toetatava tegevuse abikõlbliku kulu tegevuse või investeeringuobjekti käibemaksuga maksumus, mis koosneb investeeringuobjekti väljavalitud käibemaksuga hinnapakkumise maksumusest, taotleja mitterahalisest omafinantseeringust ning abikõlbliku tegevuse või investeeringuobjekti tähistamiseks vajaliku sümboolika käibemaksuga maksumusest
- III. Omanikujärelevalve, muinsuskaitsejärelevalve või teiste valdkondade järelevalve tegemise maksumus kuni 3% punktis 1 või 2 nimetatud maksumusest.

Mittetulundusühingud (MTÜd) ja Sihtasutused (SAd) võivad kasutada vabatahtlikku tasustamata tööd omafinantseeringuna, kuid mitte rohkem kui 10 % vabatahtliku tasustamata tööga seotud toetatava tegevuse või investeeringuobjekti abikõlblike kulude maksumusest..

Kasutatud seadme ostmine on abikõlblik, kui projektitoetust taotlev MTÜ või SA tõendab, et:

- seadme ostmiseks ei ole pakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest, sealhulgas Euroopa Liidu või muudest välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;
- seadme hind on uue samalaadse seadme hinnast oluliselt madalam;
- seadme eeldatav kasutusiga on vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest.

Taotleja peab tagama ettevalmistava projekti (näit. ehitusliku projekteerimine) lõpliku elluviimise viie aasta jooksul arvates ettevalmistava projekti kohta PRIA poolt viimase toetuseosa väljamaksmisest.

Abikõlblikud kulud peavad olema põhjendatud, selged, üksikasjalikult kirjeldatud, majanduslikult otstarbekad ja vajalikud projekti eesmärgi saavutamiseks.

Taotleja peab tagama kasutatava toetusraha otstarbeka ja säästliku kasutamise.

4. Meetme sihtgrupp

Taotlejaks võib olla Saarte Koostöökogu tegevuspiirkonnas tegutsev:

- äriühing
- FIE,
- mittetulundusühing sh. kohalik tegevusgrupp,
- sihtasutus,
- kohalik omavalitsus,
- seltsing

5. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus. Toetatavad tegevused ja nende seos strateegiaga

Meedet on vajalik rakendada, kuna senine külaelu planeerimine ja plaanide tulemuslik elluviimine on toimunud vaid väikeses hulgas külades.

See tingib vajaduse toetada küla või piirkonna arengu laiapõhjalise planeerimise ning plaanide elluviimise aktiveerimisele suunatud tegevusi, kaasates võimalikult laia hulka kohalikke inimesi. Senised võimalused piirkonnas sellelaadseks tegevuseks ei ole olnud piisavad finantsvahendite nappuse tõttu, samuti põhjustatud puudulikust oskusteabest, vähesest koos- ja ühistööst, mis on vajalik kohaliku elu edukaks arendamiseks

Samuti on vajalik meetet rakendada väärtustamaks kohalikku kultuuri omapära, kombeid ja tavasid ning leevendamaks maapiirkonnas hetkel olevaid probleeme töö leidmise võimaluste ja sotsiaalteenuste kättesaadavuse parandamiseks.

Senised võimalused piirkonnas sellelaadseks tegevuseks ei ole olnud piisavad finantsvahendite vähesuse tõttu, samuti põhjustatud puudulikust oskusteabest, vähesest koos- ja ühistööst, mis on vajalik kohaliku elu edukaks arendamiseks

Vajadus meetme rakendamiseks tuleb välja valdkondlikust SWOT analüüsist

6. Viide teljele, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab

3. telg- Maapiirkonna elukvaliteedi parandamine ja majandustegevuse mitmekesistamine

7. Viide nõukogu määruses (EÜ) nr 1698/2005 toodud artikli numbrile, mis käsitleb asjaomast meetet, ning meetme kood komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 (Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta) kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad (ELT L 368, 23.12.2006, lk 74–84), lisa II kohaselt.

1. Kutseõppe- teavitamismeetmed kood 111 artikkel 20 (a) (1) ja 21.
2. Tootjarühmade toetamine toidukvaliteedikavadega hõlmatud toodete edendamisel ja neist teavitamisel kood 133 artikkel 20(c) ja 33.
3. Mikroettevõtete rajamis- ja arendamistoetus kood 312 artikkel 52 (a) ja 54.
4. Turismi soodustamine kood 313, artikkel 52(a), 55.
5. Majanduse ja maaelanikkonna põhiteenused kood 321 artikkel 52 (b) (i) ja 56.
6. Külade uuendamine ja arendamine kood 322 artikkel 52 (b).
7. Maapiirkondade kultuuripärandi säilitamine ja selle kvaliteedi parandamine kood 323 artikkel 52 (b) (iii) ja 57.
8. Koolitus ja teavitamine kood 331 artikkel 52 (c) ja 58.
9. Oskuste omandamine ja elavdamine, et koostada kohaliku arengu strateegia ja seda arendada kood 341 artikkel 52 (d) ja 59, 36.

10. Koostööprojektide rakendamine kood (421) nr 1974/2006.

8. Viide arengukava meetmele juhul kui strateegia meede sellega kattub

Ei kattu

9. Saavutatavad indikaatorid ja sihttasemed

Indikaatori tüüp	Indikaator	Eesmärk 2008-2013
Tulemusnäitajad	toetatud projektide arv	100

10. Nõuded taotlejale ja toetuse saajale⁹

Projektitoetuse taotleja vastab projektitoetuse saamiseks esitatavale nõuetele kui:

- ta eristab selgelt oma raamatupidamises projektitoetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest;
- tal ei ole taotluse esitamise ajal riikliku maksu maksuvõlga või riikliku maksu maksuvõla tasumine on ajatatud. Maksuvõla tasumise ajatamise korral on maksuvõlg tasutud ajakava kohaselt;
- ta ei ole saanud ega taotle samal ajal sama tegevuse või investeeringuobjekti kohta toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;
- ta on saanud varem toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või on saanud muud tagastamatut riigiabi, mis on kuulunud tagasimaksmisele, ja on tagasimaksmisele kuulunud summa tähtajal tagasi makstud või toetuse tagasimaksmise ajatamise korral on tagasimaksed tasutud ettenähtud tähtajal ja summa;
- tema suhtes ei toimu likvideerimismenetlust ega ole tehtud pankrotiotsust,
- tähtajaliselt asutatud projektitoetuse taotleja puhul ei ole see tähtaeg lühem kui viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest;
- ettevõtja ei ole majanduslikes raskustes.
- ta on seltsing, siis on seltsinguleping sõlmitud kirjalikult vähemalt viieks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest;
- ta vastab põllumajandusministri määruses toetuse saamiseks taotlejale sätestatud nõuetele või nõukogu määruses (EÜ) nr 1698/2005 maaelu arengu toetuste kohta sätestatud nõuetele.

Projekti elluviimist võib alustada projektitoetuse taotluse PRIA-le esitamisele järgnevast päevast. Projektitoetuse saaja teatab vähemalt neli tööpäeva enne vabatahtliku tasustamata töö tegemise alustamist vabatahtliku tasustamata töö tegemise aja ning tegemise koha PRIA-le ja SKK-d posti teel väljastusteatega tähtkirjaga või elektrooniliselt (leader@pria.ee ja info@skk.ee). Projektitoetuse saaja (MTÜ, SA,) täidab vabatahtliku tasustamata töö tegemise tõendamiseks päevikut, milles kajastub töö kirjeldus, tehtud töö maht, tegemise aeg, tehtava töö ühiku hind, töö tegijad ja töö tegemiseks kulunud aeg. Päeviku allkirjastavad töö tegija ja projektitoetuse taotleja.

Alates projektitoetuse taotluse esitamisest kuni viie aasta möödumiseni PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest teavitab taotleja või toetuse saaja viivitamata PRIA-t ja kohalikku tegevusgruppi kirjalikult oma postiaadressi ja kontaktandmete muutumisest ning PRIA-lt ja kohalikult tegevusgrupilt nõusoleku saamiseks:

- tegevuse või investeeringuobjektiga seotud muudatusest. Kui PRIA või kohalik tegevusgrupp peab vajalikuks, tuleb esitada muu hulgas uue hinnapakkumuse ära kiri või kavandatava tegevuse eeldatava maksumuse arvestus;
- projektitoetuse saamise või kasutamisega seotud muust asjaolust, mille tõttu taotluses esitatud andmed ei ole enam täielikud või õiged;
- ettevõtja ümberkujundamisest, ühinemisest või jagunemisest ning ettevõtte või selle osa üleminekust;
- mittetulundusühingu või sihtasutuse ühinemisest, jagunemisest või lõpetamisest;
- seltsingu lõppemisest;
- kohaliku omavalitsusüksuste ühinemisest.

Projektitoetuse saaja teavitab koolituse, seminari, infopäeva või muu ürituse toimumisest PRIA-t ja SKK-d seitse tööpäeva ette (leader@pria.ee ja info@skk.ee).

Projektitoetuse saaja teeb abikõlblikud kulutused ja esitab PRIA-le tegevuse elluviimist või investeeringu tegemist tõendavad dokumendid kuni neljas osas ühe taotluse kohta kahe aasta jooksul arvates PRIA poolt taotluse rahuldamise otsuse tegemisest.

Toetuse väljamaksmiseks esitab projektitoetuse saaja pärast tegevuse elluviimist või investeeringu täielikku või osadena tegemist ja selle eest täielikult või osaliselt tasumist PRIA-le vormikohase kuludeklaratsiooni koos vajalike dokumentide ära kirjadega (PÕM 27.09.2010 määrus nr 92 §37).

Projektitoetuse saaja esitab viimase kuludeklaratsiooni kahe aasta jooksul arvates taotluse rahuldamise otsuse tegemisest, kuid mitte hiljem kui 30. juuniks 2015.

Projektitoetuse saaja säilitab ja kasutab sihipäraselt toetuse eest soetatud investeeringuobjekti vähemalt

viie aasta jooksul arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest.

Nõutavad dokumendid:

- avaldus (PÕM 27.09.2010 määrus nr 92, lisa5);
- Saarte Koostöökogu juhatuse poolt kinnitatud vorm PRIA avalduse lisana
- projektitoetuse saaja (MTÜ, SA) esitab kasutatud seadme ostmise korral PRIAle seadme müüja kinnituskirja selle kohta, et seadme ostmiseks ei ole pakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest, sealhulgas Euroopa Liidu või muudest välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi;
- seadusjärgse esindusõiguseta isiku puhul tema volitusi tõendav volikiri;
- hinnapakkumised ja/või kululiikide kaupa koostatud kavandatava tegevuse eeldatava maksumuse arvestused;
- seltsinguleping ja seltsinglaste nimekiri, kui taotleja on seltsing;
- kui Ehitusseaduse järgi on investeringuobjekti jaoks nõutav ehitusluba või kohaliku omavalitsuse nõusolek, siis tuleb need esitada koos taotlusega, samuti tuleb esitada nõutavad osad ehitus- ja/või haljastusprojektist. Ehitusluba või kirjalik nõusolek on võimalik asendada omavalitsuse kinnituskirjaga kavandatava tegevuse vastavuse kohta ehitusseadusele ja omavalitsuse õigusaktidele, kinnitades samas omavalitsusepoolsete takistuste puudumist vastava loa väljastamise kohta tegevusgrupi positiivse otsuse korral;
- mittetulundusühingu või sihtasutuse puhul kasutatud seadme ostmise korral ärakiri hinnapakkumusest, millel kajastub uue samalaadse seadme hind;
- muud dokumendid, mis on taotlemise hetkel toetuse jagamist reguleerivate normatiivaktide kohaselt vaja esitada.

Kui investeringu või tegevuse käibemaksuta maksumus ei ületa 5000 eurot või kui asjaomases valdkonnas on ainult üks teenuse pakkuja, peab taotleja olema saanud vähemalt ühe hinnapakkumuse või olema koostanud kululiikide kaupa kavandatava tegevuse eeldatava maksumuse.

Väljavalitud hinnapakkumus ei tohi olla põhjendamatult kõrge võrreldes tavaliselt sarnase investeringu või tegevuse eest tasutava hinnaga.

Projektitoetuse saaja ja see isik, kellelt projektitoetuse saaja tellib teenuse või töö või ostab kaupa, ning

nende osanik, aktsionär või tulundusühistu liige või juhatuse või nõukogu liige või seltsinglane ei tohi kuuluda üksteise juhatusse ega nõukokku ega omada osalust üksteise äriühingus, välja arvatud juhul, kui tegevuse või investeeringu maksumus ei ületa 1000 eurot või kui projektitoetuse saaja on kohalik tegevusgrupp ja tegevuse või investeeringu maksumus ei ületa 5000 eurot.

Kui taotleja on kohalik tegevusgrupp ja hinnapakkuja on kohaliku tegevusgrupi juhatuse liige või tegevjuht või kohaliku tegevusgrupi juhatuse liige või tegevjuht on hinnapakkuja osanik, aktsionär, tulundusühistu liige või juhatuse või nõukogu liig, peab taotleja olema saanud vähemalt kolm võrreldavat hinnapakumist, kui tegevuse või investeeringu maksumus ületab 1000 eurot.

Kui projektitoetuse taotleja on hankija „Riigihangete seaduse“ tähenduses, peab ta hangete läbiviimisel järgima lisaks selles paragrahvis sätestatud nõuetele „Riigihangete seaduses“ kehtestatud nõudeid.

Toetustaatluse ja elluviidava projekti tulemuslikkuse hindamiseks on Saarte Koostöökogul ja PRIA-l õigus saada taotlejalt täiendavat infot ja dokumente. Samuti on Saarte Koostöökogul õigus sõlmida taotlejatega lepinguid, milles sätestatakse taotleja kohustused projekti eesmärkide saavutamiseks.

Kood 312 – taotleja on mikroettevõtte. Keskmise suurusega ettevõtteks loetakse ettevõtet, millel on alla **250** töötaja, aastakäive ei ületa 50 000 000 eurot, bilansi kogumaht ei ületa krooni 43 000 000 eurot. Väikeettevõtteks loetakse ettevõtet, millel on alla **50** töötaja, aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 10 000 000 eurot. Mikroettevõtteks loetakse ettevõtet, millel on alla **10** töötaja, aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 2 000 000 eurot.

Investeeringutele ja tegevustele ettevõtlusesse ja majandustegevusse on antav toetus käsitletav vähese tähtsusega abina.

...

11. Maksimaalsed toetussummad ja -määrad

Esimese telje meetmed:

- Kutseõppe- teavitamismeetmed kood 111 artikkel 20 (a) (1) ja 21.
- MTÜ, SA, KOV kuni 90% abikõlblike kulude maksumusest;
- Äriühing, FIE kuni 60% abikõlblike kulude maksumusest;
- Seltsingud kuni 100% projekti kogumaksumusest.

- Tootjarühmade toetamine toidukvaliteedikavadega hõlmatud toodete edendamisel ja neist teavitamisel kood 133 artikkel 20(c) ja 33.
- MTÜ, SA kuni 70% abikõlblike kulude maksumusest;
- MTÜ, SA kuni 60% infrastruktuuriinvesteeringuga seotud abikõlblike kulude maksumusest;
- Äriühing, FIE kuni 60% abikõlblike kulude maksumusest k.a infrastruktuuriinvesteeringud;
- Seltsingud kuni 70% projekti kogumaksumusest v.a investeeringud, mis ei ole abikõlblikud.

Kolmanda telje meetmed:

- Turismi soodustamine kood 313, artikkel 52(a), 55.
- Majanduse ja maaelanikkonna põhiteenused kood 321 artikkel 52 (b) (i) ja 56.
- Külade uuendamine ja arendamine kood 322 artikkel 52 (b).
- Maapiirkondade kultuuripärandi säilitamine ja selle kvaliteedi parandamine kood 323 artikkel 52 (b) (iii) ja 57.
- Koolitus ja teavitamine kood 331 artikkel 52 (c) ja 58.
- Oskuste omandamine ja elavdamine, et koostada kohaliku arengu strateegia ja seda arendada kood 341 artikkel 52 (d) ja 59, 36.
  - MTÜ, SA, KOV kuni 90% abikõlblike kulude maksumusest;
  - MTÜ, SA, KOV kuni 60% infrastruktuuriinvesteeringuga seotud abikõlblike kulude maksumusest;
  - Äriühing, FIE kuni 60% abikõlblike kulude maksumusest k.a infrastruktuuriinvesteeringud;
  - Seltsingud kuni 100% projekti kogumaksumusest v.a investeeringud, mis ei ole abikõlblikud.
- Mikroettevõtete rajamis- ja arendamistoetus kood 312 artikkel 52 (a) ja 54.
  - taotlejaks saab olla mikroettevõtte kuni 60% abikõlblike kulude maksumusest.

Maksimaalne taotletav toetussumma ei tohi koos jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul antud vähese tähtsusega abiga ületada vähese tähtsusega abi ülempiiri 200 000 eurot.

Seltsingule antav projektitoetus on kuni 10 000 eurot ühe projekti kohta.

Üks taotleja võib esitada ühes taotlusvoorus ka mitu toetustaotlust.

Rakenduskava on vastu võtnud kohalik tegevusgrupp¹⁰ juhatuse 05.10.2011 otsusega.

0	5	1	0	2	0	1	1
---	---	---	---	---	---	---	---

Koit Kelder